

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 15.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867980800/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

engang skulde i en latinsk Skole. — At han ikke tog fejl, skal det følgende vise. — Dog skjønt selv temmelig ivrig Orthodox, var dog Toleranse et Hovedtræk i hans Karakter. »Jeg har selv tvivlet«, sagde han ofte, »derfor ynker Jeg og ikke hader de Tvivlende«. Hverken skyede han selv kjætterske Skrifter som Pest, ei heller — som var endnu mere underlig — skjulte han dem for Frederik. — Nei langt fra; han var i et Læseselskab, og alt, hvad der kom, havde F: Lov at læse. — Takket være han derfor! — Her saades egentlig Spiren til den aldrig før med hans Sjelekræfter eller ham døende Lyst til Videnskaber. — Han beundrede Forfatterne til alt det vittige, som da — i Skrivefrihedens gyldne Alder — fremkom: — Skriver af en Heiberg, en Rabbek, en M. C. Bruun, hvis Aristokraternes Katekismus han meget yndede, saa vidt den var politisk, — T. C. Bruuns Særsyn, og hvad alle de Sjenier og Sjeniprodukter bede, Dannemark brammede med fra 93 til 98. — Stræng Orthodox forblev imidlertid Frederik stedse, først fordi hans Dømmekraft endnu laae i Dvale, siden fordi han tidlig gjordes opmærksom paa, at Mysterierne ei vare Gjenstænder for vor Viden, men Tro. — Han fandt det saa naturligt at tro Gud, saa skammeligt at tvivle om, hvad han, som Vi skyldte alt, havde sagt os som Sandhed, at han ivrig harmedes over Neologernes¹ vantro Bestræbelser, lovede ved sig selv engang at vorde en af Troens raskstridende Kjæmper, og øvede sig allerede. — Saaledes erindrer han sig, efter Læsningen af Bruuns Særsyn², at have begyndt noget, der gik paa Riim — thi Rimer var han tidlig, dog uden at lade noget Menneskes Øie skue sine Produkter, — som skulde være *ad modum*³ det nys læste og snærte Naturalisterne. — Her er en ordret Prøve:

Jeg har seet Fornuftens Helte
Troppeviis at strømme frem
Orthodoxien at omvelte,
Dertil har De udrustet dem.

Jeg har seet en Mørkheds Engel
Som en Lysets voxte frem
Paa Pseudodoxiens Stengel,
Af ham har de hovmodet dem.

¹ o. dem, der bylder de nye Anskuelser. ² o. T. C. Bruuns Særsynet (1787). ³ o. af samme Slags som. ⁴ o. Otte Horrebøw, Udgiver af »Jesus og Fornuften«.